Ideoita opetukseeni: Variksesta ammattikorkeakoulun tutkimusjulkaisuun

2.8.2019

Käteeni osui *Innostaja — Ammattikirjallisuutta opetus- ja kasvatusalalle* -lehti. Olisiko tässä jotain mielenkiintoista? Selailin lehtistä ja silmäni osuivat varikseen, mielestäni niin hyväntuuliseen ja rentoon lintuun. Mistä tällainen kirja kertoo, jonka kannessa on sympaattinen varis? Kirjan nimi oli *Huomaa hyvä*. Jospa se ”jokin” löytyisi tuosta kirjasta: opetukseen uusi pedagoginen näkökulma tai ainakin jotain niin sanottua kättä pidempää. Heti työpäivän päätyttyä menin kirjastoon, löysin kirjan ja avasin kirjan johdantosivun. Siinä kerrottiin, että itsesäätely ja sinnikkyys ennustavat koulumenestystä enemmän kuin älykkyysosamäärä. Myös motivaatiota ja uteliaisuutta tarvitaan. Jatkoin lukemista entistä uteliaampana. Kirja kertoi luonteenvahvuuksista, jotka näkyvät tunteissa, käytöksessä ja ajatuksissa. Luonteenvahvuudet ovat ominaisuuksia, joiden käyttäminen on sisäisesti motivoivaa ja niitä voi kehittää. Tähän tarkoitukseen esitettiin kirjassa myös valmiita harjoituksia. Kirjassa mainittiin professori Martin Seligman, joka vuosituhannen alussa kehitti työtovereineen VIA eli Values in Action (arvot toiminnassa) luonteenfilosofian. Testi täytyy käydä tekemässä netissä. Siihen oli hyvät ohjeet.

Kirjan innoittamana surffailin netissä hakusanana positiivinen pedagogiikka ja positiivinen psykologia, sillä näistä asioista kirja lähinnä kertoi. Halusin kuitenkin välillä kuunnella jonkun viisaan ääntä. Löysin videon aiheesta positiivinen CV. Katsoin toisenkin. Videoista kävi selville, että mitään varsinaista Positiivisen CV:n mallia ei ole, vaan siitä voi tehdä oman näköisensä. Videoissa painotettiin sitä, että varsinkin työnhaussa on tärkeää tietää missä on hyvä, puhumattakaan siitä, että osaa kertoa miten se näkyy. Työnhaussa todistus ei todellakaan kerro kaikkea. Samaa asiaa käsiteltiin Opettaja-lehdessä (11.1.2019) artikkelissa Piilevät taidot ansioluetteloksi. Tätä uudenlaista ansioluetteloa tehdessä itsetunto ja itsetuntemus kasvavat. Nyt CV:stä kehitetään digitaalista versiota ja menetelmää on tarkoitus viedä myös ulkomaille. Hyvältä kuulostaa.

Seuraavaksi ”eksyin” Tampereen ammattikorkeakoulun julkaisuihin: *Kuviteltua todellisuutta - ammattikorkeakoulu oppimisen ja opiskelun ympäristönä*. Harri Kukkosen ja Liisa Marttilan 2017 tekemä tutkimus herätti kiinnostusta. Siinä selvitettiin, miten saatujen tulosten perusteella voidaan tunnistaa erilaisia oletuksia, käsityksiä ja odotuksia siitä, miten opiskelijoiden oppimista ja opiskelua voidaan tukea ja edistää.

Tutkimuksessa oli suoria lainauksi opiskelijoille esitetyistä kysymyksistä ja niihin saaduista vastauksista. Heiltä kysyttiin esimerkiksi, mitä asioita he arvostavat ammattikorkeakoulussa. Ehkäpä tämä julkaisu sisältäisi omaa opetusta hyödyntäviä ideoita ja ajatuksia. Jatkoin lukemista. Tekstissä vilisivät sanat regresssio ja progressio. Tässä regressiolla tarkoitetaan tuttujen asioiden tekemistä omalla mukavuusalueella. Progressiolla tarkoitetaan uusien ja tuntemattomien asioiden kohtaamista. Molempia tulisi pystyä käyttämään sujuvasti ääripäästä toiseen, niin opiskelijan kuin opettajan. Tutkimuksessa opiskelijoille esitettiin kysymys: Jos kaikki olisi hyvin, minkälaisista kokemuksista kertoisit kaverillesi? Ehkä voisin itse käyttää tuota kysymystä ennen kuin kurssini alkavat. Tutkimuksesta kävi myös ilmi, että opiskelijoista on tärkeää

vierailijaluennoitsijoiden ja kokemusasiantuntijoiden vierailut koulussa. Teoriaosuudessa viitataan Maija Kärnään (2015) joka on kirjan omassa artikkeliosuudessaan kirjoittanut, miten työelämäyhteyksillä on tärkeä merkitys identiteettityössä. Opiskelija näkee työelämän roolimalleja ja hän pääsee osallistumaan ammatillisiin keskusteluihin erilaisten vierailujen ja opinto-/yrityskäyntien kautta, hän toteaa.

Näistä edellä mainituista asioista ideointini ensi lukuvuotta varten lähti liikkeelle. Koska olen kiinnostunut sekä määrällisestä että laadullisesta tutkimuksesta, voisin tässä tapauksessa teettää omia kyselyitä opiskelijoille jo ennen kurssia ja käyttää samaa kysymyksenasettelua: Jos kaikki olisi kurssilla hyvin minkälaisista kokemuksista kertoisit kavereillesi? Tosin saatan joutua tyytymään pieneen webropol-kyselyyn. Se voi olla jopa tehokkaampi väline tai ainakin vähemmän aikaa vievää niin opiskelijoilta kuin minulta. Aion joka tapauksessa tehdä pieniä ja lyhyitä kyselyitä opiskelijoille. Haluan tietää mitä asioita opiskelijat arvostavat ja mitä pitää kehittää. Tärkeää olisi ensi lukuvuonna saada kontaktitunneille luennoitsijoita ja vierailijoita, sillä opiskelijan ammatti-identiteetin kannalta asia on tärkeämpi kuin voisi luulla. Positiivista CV:tä voisi pitää alustuksena kontaktituntien keskusteluaiheille. Täytyy vielä miettiä, sopisivatko kirjan *Huomaa hyvä* sivutuotteena olevat toimintakortit myös opetukseen, sillä ne ovat saatavissa myös ruotsiksi.

Jaana Store, ruotsin opettaja
SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri